

Táňa Pauhofová ako Anna Frank

Balet Štátneho divadla v Košiciach sa prvýkrát predstavil v zrekonštruovaných priestoroch secesnej budovy Malej scény s titulom *Denník Anny Frankovej*. Autorský projekt Ondreja Šotha je umeleckou transformáciou skutočného príbehu amsterdamskej židovskej rodiny z obdobia 2. svetovej vojny. Tvorivý tím ním poukázal na aktuálny trend posilňovania krajnej pravice u nás i vo svete a pokúsil sa prispieť k boju proti tomuto nebezpečnému fenoménu.

Anna Frank sa od trinástich rokov skrývala spolu so svojou rodinou v zadnom trakte budovy v Amsterdame. Do denníka si zapisovala udalosti od 12. 6. 1942 do 1. 8. 1944 a zaznamenala všetko, čo sa okolo nej dialo, aj jednotlivé dni v úkryte. Tesne pred koncom vojny ich však nemeckí vojaci objavili a rodina padla za obeť nacistickému režimu. Otec Otto Frank ako jediný prežil a po vojne denník svojej dcéry publikoval.

Scenár novej inscenácie pripravil autorský tandem **Ondrej Šoth** (zároveň choreograf a režisér) a **Zuzana Mistríková** ako pohybové divadlo na reprodukovanej hudbe od viacerých autorov. Javisko so scénou **Jaroslava** a **Miroslava Daubravovcov** je umiestnené uprostred divadelnej sály – vytvára arénu s divákmi sediacimi po jej dvoch stranách. Návštevníci predstavenia tak vchádzajú na svoje miesta priamo cez javisko už počas rozbiehajúceho sa deja.

Scénu tvoria dva výrazné prvky. Pri dlhom stole sa odohráva úvod inscenácie, zachytávajúci bežný život rodiny Frankovcov pred útekem. Sediac pri ňom počas oslavy dostáva Anna svoj denník, ktorý sa zhmotní do divadelnej postavy Kitty. Pred stolom sa nachádza kovová konštrukcia v tvare kvádra, v strede s dlhým vertikálnym drôteným tubusom.

Konštrukcia s viacerými rebríkmi symbolizuje úkryt, v ktorom Frankovci našli azyl, tubus zasa spojnicu s vonkajším svetom. Anna s priateľom Petrom sa cezeň chodia na strechu nadýchať čistého vzduchu, tam prežijú

E. Chetvernaya (Edita Frank),
T. Pauhofová (Anna Frank) (foto: J. Marčinský)

svoju lásku, tam sa Anna zveruje denníku. Počas náletu sa do tubusu natlačia všetky skrývajúce sa osoby. No ako sa uťahuje slučka okolo rodiny, strop kvádra sa postupne znižuje, priestor krytu sa stáva stále stiesnenejším, skrývajúcich sa osôb pribúda, až dôjde k odhaleniu. Režisér naturalisticky a nekompromisne komponuje najsilnejší moment predstavenia, bitku a odvečenie do koncentračného tábora. Konštrukcia sa rozpadá, z tubusu

sa stáva brána do pekla. Postavy umierajú, telá sú hádzané na jednu kopu.

Kostýmy **Ludmily Várossovej** dokonale kooperujú s dejom a stávajú sa jedným z rozprávačov. Otca Anny s láskavým rozmerom i tušeným budúcim utrpením stvárnil **Jozef Marčinský**. Postavu Denníka-Kitty s lyrickým pôvabom a zreteľnou bolesťou z vedomia svojho obsahu zatancovala **Daria Ivanenko**. **Šimon Stariňák** ako Annin priateľ Peter Van Daan sústredene a citlivo predstavil postavu vo viacvrstvovej expozícii – ako empatického naivného chlapca i dospelého racionálneho muža, ako výrečného tanečníka i nemého herca. Baletný ansámbl ŠD podal strhujúci výkon aj v epizódnych a zbrových postavách.

Titulnú úlohu Anny Frankovej stvárnila herečka Činohry SND **Táňa Pauhofová**, ktorá sa popri záplave textu (interpretuje Annin denník) bravúrne vysporiadala aj s náročným pohybovým rozmerom svojej postavy a dokonale zapadla do tanečného ansámbľu. Jej Anna je dievčensky čistá, deklamácia denníka vyznieva mimoriadne sugestívne. Hrá s podtónom veľkej tragédie, a napriek tomu nestráca nádej – ak nie pre seba, tak pre tých, ktorí ostali, i pre tých, ktorí prídu po nich.

Dokonale pretlmočené posolstvo, mimoriadne silný divadelný zážitok.

Jozef ČERVENKA

Ondrej Šoth – Zuzana Mistríková: *Denník Anny Frankovej*

Scéna: Jaroslav a Miroslav Daubravovci

Kostýmy: Ludmila Várossová

Režia a choreografia: Ondrej Šoth

Premiéra v Štátnom divadle Košice 21. 3., navštívené predstavenie 27. 5.